

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

za Nemčijo:

celo leto skupaj naprej	K 30—	celo leto naprej	K 34—
pol leta	15—	za Ameriko in vse druge dežele:	
četrt leta	7-50	celo leto naprej	K 40—
na mesec	2-50		

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravištvu (spodaj, dvorišče levo). Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Inzaja vsak dan svojo izsevalno močijo in praznike.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer: 1 mm visok, ter 63 mm širok prostor: enkrat po 8 vin., dvakrat po 7 vin., trikrat po 6 v. Poslano (enak prostor) 16 vin., parte in zahvale (enak prostor) 10 vin. Pri večjih insercijskih do dogovoru.

Novi naročniki naj pošljejo naročila vnaprej, se ne vračajo. Na samo pisarne naročbe brez poslatve denarja se ne moremo nikakor ozirati. „Narodna Kasa“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej	K 28—	četrt leta	7—
pol leta	14—	na mesec	2-30

Posamezna številka velja 12 vinarjev

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v l. nastr. levo), telefon št. 84

Mirovna ponudba Rusije.

Končno je vendar prišlo do oficijalne mirovne ponudbe. Neobičajno pot so si izbrali Ljeningovci za svojo mirovno ponudbo. Niso se obrnili do kake nevtalne države, da bi posredovala, niti niso ponudili premirja in miru potom armade in njenega poveljstva. Ponudba in odgovor na ponudbo se je vršil v pravem pomenu besede preko glav ruskega naroda in preko glav ruske vojske. Ljeningovci so se poslužili brezličnega brzojavca za svojo mirovno ponudbo, gotovo najmodernejša pot, da se prikrije prava vsebina lastnim ljudem. Tako so pričeli Ljeningovci, ki odkrivajo tajne dokumente tajne diplomacije, sami s tajnimi koraki. In to ni dobro. To že v naprej diskreditira vso akcijo. Brez dvoma lahko Ljeningovci prisilijo dele armade, da odlože orožje. Treba je le pretrgati dovoz živil in to je v Rusiji prav lahko. Armada, ki strada, mora biti za mir. Izraz volje armade pa to še ni, kakor ni izdajstvo, če se izstradana trdnjava vda. Pa vrnimo se k brezlični brzojavki. Dospela je do našega vrhovnega poveljstva, kakor pravi uradno poročilo samo, sverstimmelt, pokvarjena, nepopolna, nejasna, ter jo je bilo treba šele — kolikor se je dalo, dopolniti. Take pokvarjene brzojavke so slaba podlaga za mirovna pogajanja. Taka je mirovna ponudba Ljeningovcev. Ruski narod, — kaj govori ta —, danes se ne vemo, pa se bo morda pokazalo tekom pogajanj, če se ne bodo vršila tajno. Nekaj je treba navedeti. Ljeningovci zahtevajo odgovor ne samo od vlad, marveč tudi od vseh razredov, strank in končno tudi od narodov. Videti bomo, v koliko so naši državni pripravljeni, priznati narodom pravico do neodločbe? Vsekakor pa stojimo v tem trenutku pred enim najpomembnejših dogodkov te vojne.

Da bo premirje in eventualni mir z Rusijo in morda tudi z Rumunsko imel za posledico le, da bodo znanstveni sovražniki svoje sile le tem bolj napeli, o tem ne smemo dvomiti niti trenutno. Da bo imela mirovna ponudba Ljeningovcev za posledico silne boje v Rusiji sami in morda celo razpad te velike države, je tudi jasno. Gotovo je pa na drugi strani, da se je železni obroč okrog centralnih držav razširil in zrahljal in da se bodo opustile nove sile za obrambo proti jugu in zapadu.

Dunaj, 29. novembra. (Kor. urad.) Pri č. in kr. armadnem vrhovnem poveljstvu so prejeli deloma pokvarjeno brezlično brzojavko, ki se glasi, kolikor se je dala dopolniti, tako — le: Carskoje Selo, 28. novembra.

Narodom vojujočih se držav!

Zmagovita delavska in kmečka revolucija v Rusiji je postavila mirovno vprašanje na čelo. Končan je čas omahovanja, odlašanja in birokratizma. Sedaj pozivljamo vse vlade, vse razrede, vse stranke vseh vojujočih se držav, da kategorično odgovore na vprašanje, ali so zadovoljni, da stopijo skupaj z nami v pogajanja o takojšnjem premirju in splošnem miru ali ne. Od odgovora na to vprašanje je odvisno, ali se bomo izognili novi zimski vojni z vsemi njenimi grozotami in z vsi bedo ali pa bo tekla še nadalje kri po vsej Evropi. Mi, svetovni ljudski komisarji, se obračamo s tem vprašanjem do vlad zaveznikov držav, Francoske, Anglije, Italije, Zedinjenih držav, Belgije, Srbije, Rumunske, Japonske in Kitajske. Vprašamo jih pred njih lastnimi narodi, pred vsem svetom, ali so pripravljeni, pričeti z mirovnimi pogajanjimi. Mi, svetovni ljudski komisarji, se obračamo do zaveznikov narodov, v prvi vrsti do delavskih mas, ali so zadovoljne, da se nadaljuje to brezmišelnost klanje, in ali hočejo drviti slepo v pogubo evropske kulture. Mi zahtevamo, da delavske stranke zaveznikov držav takoj odgovore na vprašanje, ali so zadovoljne, da se takoj prične mirovna pogajanja. To vprašanje stavimo na čelo.

Mir, ki smo ga predlagali, naj bi bil mir narodov, naj bi bil časten mir sporazuma, ki zagotavlja vsakemu narodu svobodo gospodarskega in kulturnega razvoja. Delavska in vojaška revolucija je že razglašila svoj mirovni program. Objavili smo tajne pogodbe carja in buržoazije za zavezniki ter proglasili te pogodbe za neobvezne za ruski narod. Javno predlagamo vsem narodom, da naj sklenejo novo pogodbo na podlagi sporazuma in skupnega delovanja. Na naš predlog so odgovorili oficijalni in oficijozni zastopniki vladajočih narodov zaveznikov dežel s tem, da so se branili, priznati vlado sovetov ter stopiti z njo v stik glede mirovnih pogajanj, vprašamo pa narode, ali izraža njih aktivna diplomacija

narodove misli in stremjenja, ali dovoljujejo narodi diplomaciji, da strmo-glavi veliko mirovno možnost, ki jim jo nudi ruska revolucija. Odgovor na to vprašanje! ...

Proč z zimsko vojno! Živel mir in pobratimstvo narodov! Ljudski komisar za zunanje zadeve Trocki. Predsednik sovjeta ljudskih komisarjev Uljanov-Ljening.

ODGOVOR AVSTRO - OGRSKE VLADE.

Dunaj, 29. novembra. (Kor. urad.) Na zgorajšnjo brzojavko je odgovorila c. in kr. vlada ruski vladi dne 29. novembra tako — le:

Vladi ruske republike!

Okrožno brzojavko sovjeta ljudskih komisarjev z dne 28. novembra 1917, s katero se izjavlja ruska vlada pripravljena, da prične s pogajanjimi o premirju in splošnem miru, je vlada Avstro - Ogrske sprejela. Od ruske vlade sporočena navodila za premirje in mir, ki se naj sklene, glede katerih pričakuje vlada ruske republike protipredloge, tvorijo po mnenju avstro - ogrske vlade primerne temelje za pričetek pogajanj. Vlada Avstro - Ogrske se izjavlja zato pripravljena, stopiti v pogajanja glede takojšnjega premirja in splošnega miru, kakor to predlaga ruska vlada.

C. in kr. zunanji minister Czernin.

NEMCIJA IN MIROVNA POGAJANJA.

Berolin, 29. novembra. (Kor. urad.) Državni kancler grof Hertling je podal danes v državnem zboru to — le poročilo:

Ruska vlada je poslala včeraj iz Carskega Sela od ljudskega komisarja za zunanje zadeve gosp. Trockega in predsednika sovjeta ljudskih komisarjev gosp. Ljeninga podpisano brezlično brzojavko vladam in narodom vojujočih se držav, v kateri predlaga, da naj se v kratkem terminu prične pogajanja glede premirja in splošnega miru. Odkriti izjavljam, da je videti v do sedaj znanih predlogih ruske vlade podlage za razgovor o pričetku pogajanj in da sem pripravljen, pričeti s takimi pogajanjimi, kakor hitro pošlje ruska vlada za to pooblaščenega zastopnika.

Upam in želim, da dobe ta stremjenja kmalu trdno obliko in nam prinese mir.

Tudi Rumunska prisiljena k premirju.

Dunaj, 29. novembra. Kakor poročajo s podučene strani, iz Rumunske se ni dospela nikakršna ponudba za mir ali za premirje.

Ženeva, 29. novembra. Odlični člani tukajšnje rumunske kolonije zatrjujejo, da je Rumunska v slučaju premirja med Rusijo in centralnimi državami tudi prisiljena k premirju. V Jasiju se vrše že pogajanja med rumunsko in rusko vlado, ki se bavijo z vprašanjem, kako bi bilo Rumunsko pritegniti v premirje.

MIR NA VZHODNI FRONTI.

Dunaj, 29. novembra. Večina ruskih poveljnikov se že nekaj dni drži prepovedi ruske vlade, da čete na tej fronti ne smejo aktivno delovati. Vlada je odredila, da se odpušte pri višjih poveljstvih, pri artileriji in tehničnih četah pridržati angleški in francoski častniki. S tem se zmanjšuje možnost, da bi poveljstva hujkale čete na nadaljevanje vojne.

DEMILITARIZACIJA.

Haag, 29. novembra. „Daily Chronicle“ poroča iz Petrograda, da je izdalo armadno povelje na jugozapadni fronti ukaz potegniti ruske formacije iz rumunske vojske.

Rusija in entente.

London, 27. novembra. (Kor. urad.) V poslanski zbornici je vprašal Richard Lambert: 1. Ali je ruska vlada ali kaka osea, ki pravi, da sastopa rusko vlado, predlagala takojšnje premirje na vseh frontah, da se prične mirovna pogajanja? 2. Če se je to zgodilo, kaj se je odgovorilo? Zunanji minister Balfour je odgovoril na prvo vprašanje s da. Glede drugega vprašanja je odgovoril minister, da angleška vlada ni odgovorila, in kolikor mu je znano, ni odgovoril tudi noben zaveznik.

Tak je Šusteršič ...

Deželni glavar dr. Šusteršič je dal po časopisih razglasiti, da je mej drugim tudi zaradi tega izstopil iz Jugoslovanskega kluba, ker ne odobrava taktike Jugoslovanskega kluba, katerega politiko smatra On za pogrešno in ker se ne strinja z nekaterimi političnimi izjavami klubovega načelnika dr. Korošca, zlasti z zadnjo njegovo izjavo o polski debati. Vemo, kaj hoče deželni glavar s tem reči. Zagrešuje nič več ni manj kakor čisto priprosto denunciacijo. Sprčo temu morajo napraviti njegovi esebi prenehati vsi oziiri in konvencionalnosti. Menimo, da ne zgrešimo proti načelu diskrecije, ako priobčimo, kar se nam poroča iz ene zadnjih sej Jugoslovanskega kluba.

Bilo je dva ali tri dni pred volitvami v delegacije. Jugoslovanski klub je imel dve dolgotrajni seji z dnevnim redom: jugoslovansko vprašanje. K eni teh sej je prišel nenadoma tudi dr. Šusteršič. V splošni debati se je oglašil tudi on ter v dolgem govoru razvijal načelo, po katerih je voditi politiko in taktiko Jugoslovanskega kluba. Klub mora biti najostrejši in najbrezobzirnejši pri napram Seidlerjevi vladi, kakor nam vsaki vladi, ki ne vsprejme naše deklaracije za podlago pogajanjem med vlado na eni in Jugoslavi na drugi strani. Deklaracija ne sme biti in ostati naš ideal, marveč mi in mi in naših realnih zahtev, od katerih ne moremo odjenjati naprav nobeni vladi. Ako ne bosta Avstrija in Nemčija hoteli vresničiti našega programa, ga bo pač moral rešiti kak tretji faktor.

To so bile glavne misli radikalnega Šusteršičevega govora v seji Jugoslovanskega kluba, misli, ki docela odgovarjajo dosedanjim politikam in taktikam Jugoslovanskega kluba ter političnim enunciacijam klubovega načelnika dr. Korošca. Kakšen namen je za sledoval deželni glavar s svojim govorom v klubovi seji, ne moremo vedeti. Ali je hotel z njim kaptivirati kranjske državne poslance, ki jih je hotel s tem v zadnjem trenutku pregovoriti, da ga volijo v delegacije; ali je hotel Jugoslovanski klub, za slučaj, da bi ta odločil, kdo bo delegat za Kranjsko, prepričati, da bo v delegacijah nastopal povsem v zmislu načelne politike Jugoslovanskega kluba; ali pa je hotel klub namenoma zavesti v najskrajnejši radikalizem — na vsa ta vprašanja danes še ne vemo odgovora.

Dane so vse možnosti, kolikor poznamo dr. Šusteršiča. Za danes naj konstatujemo le to, da je čez teden dni po tem svojem govoru javno obsodil politiko Jugoslovanskega kluba in njegovega načelnika, kakršno politiko in taktiko je še pred tednom sam spoznaval za edino pametno in pravilno. Tako postopanje nam v bengalični luči kaže celega Šusteršiča, takega, kakršen je v resnici in za kakršnega smo ga mi vedno imeli.

Iz državnega zbora.

Dunaj, 29. novembra. V poslanski zbornici je danes izročil ministrski predsednik zakonsko osnovo o ustanovitvi ministrstva za ljudsko zdravstvo. Vladina predloga o državnih podporah deželam je bila izročena finančnemu odseku.

Zbornica je nato odobrila zakon o vojnem davku v zmislu odsekovskega poročila. Češki agrarec dr. Viškovsky je predlagal, da naj se pobira vojni davek tudi od cerkvenega premoženja, kadar prehaja od enega uživalca na drugega. Smisel tega predloga je, da naj se plačuje vojni davek tudi od velikih škofovskih premoženj, zlasti bi bila prizadeta praški in olomuški. Ta predlog je bil s 169 proti 148 glasovi odklonjen.

Nadalje je zbornica razpravljala o poročilu justičnega odseka glede obsodb, ki so jih izrekli vojaška sodišča kot poljska in nagla sodišča, ter o podsočnosti civilnih oseb pod vojaška sodi-

šča in o sestavi porotniških seznamov. Poročevalec dr. Ofner priporoča, da naj se zbornica glede vojaškosodnih obsodb pridruži stališču gosposke zbornice, v ostalem pa vstaja pri svojih prvotnih sklepih. Po kratki debati se je zbornica pridružila Ofnerjevemu predlogu ter je sprejela justične zakone v drugem in tretjem branju. Nato je odobrila zakon o pravicah članov rudarskih bolniških blagajin v času njihovega vojaškega službovanja. Na koncu se je predsednik globoko obžaloval včerajšnje dogodke in mučne prizore v zbornici.

Prihodnja seja jutri v petek.

MINISTER HÖFER O VPRAŠANJU PREHRANE.

Dunaj, 29. novembra. V proračunskem odseku se je danes minister Höfer izjavil za to, da naj bi se urad za prehrano spremenil v trajno ministrstvo. Minister je razpravljaval o raznih per-rehiz aprovizacijskih vprašanjih. Kar se tiče razdelitve italijanskega plena, je treba predvsem uvesti v okupiranem ozemlju urejeno upravo, da se bodo mogle zaloge ugotoviti. Tozadevna pogajanja z armadnim vodstvom se že vršijo. Urad za prehrano je tudi zahteval, da se mu prepustijo v Italiji zemljišča za zelenjavo in zgodnji krompir. Kar se tiče sedanjih težkoč v prehrani, so se že koncem oktobra pričela pogajanja z Ogrsko, da bi nam Ogrska pokrila nedostatek žita. Ta pogajanja še niso zaključena, ker je na Ogrskem treba izvršiti popis zalog. Vendar je Ogrska obljubila, da nam bo ta čas pomagala. Vršijo se pogajanja tudi z Nemčijo glede uvoza rumunskega žita. Popis zalog doma se mora izvršiti v vsi strogostjo. Preskrba s krompirjem je ugodna. Zlasti Dunaj ima dosti krompirja. Ministrstvom izjavam je sledila daljša debata, v kateri je grof Barbo ostro napadal delovanje kranjskega deželnega mesta za klavno živino.

ZA OBNOVITEV SLOVENSKEGA SOKOLSTVA.

Dunaj, 28. novembra. Posl. dr. Korošec, dr. Ravnihar in dr. Rybář so vložili interpelacijo na celokupno ministrstvo v zadevi ustavitve delovanja sokolskih društev na Kranjskem. Stajerskem in Koroškem. Interpelacija zahteva, da se prepoved nemudoma razveljavi, da da ministrstvo prizadejem društvom za doščene in odškodnino za materialno škodo, ki so jo utrpeli, da ministrstvo razglaša razloge za svoj ukrep in končno da pozove na odgovor vse one podrejene organe, ki so bili zakrivali neopravičljivo odredbo glede ustavitve delovanja imenovanih sokolskih društev.

VOJASKI DOPUSTI.

Dunaj, 29. novembra. V današnji seji poslanske zbornice je odgovoril domobranski minister na interpelacijo nemških socialnih demokratov glede vojaških dopustov, da se tozadevni predpisi prakticirajo dobrohotno in nepristransko. Pri bojnih četah velja odredba, da dobijo častniki in moštvo, kolikor dopuščajo vojaški ozir, vsaki 6 mesecev 14dnevni dopust. Le v izrednih slučajih dobijo častniki bojnih čet po 4 mesečnih nadaljnih 14 dni dopusta. To velja v zelo nujnih in vpoštevanja vrednih slučajih tudi za moštvo. V etapi in v zaledju se dela razliko med častnikom in vojakom v toliko, da smejo oficirji dobiti 14 dni dopusta po 6, moštvo pa po 9 mesečnih. Trditve, da prenašajo oficirji manj napora in da so manj izpostavljeni nevarnosti, ni resnična. Res je, da častniki odhajajo na dopust s polno plačo, prostaki pa svoje mezde ne dobijo. Vojna uprava je pripravljena odpraviti ta nedostatek, ter se bo obrnila na finančno ministrstvo. Predpisi, ki veljajo za dopuste, se bodo ob priliki objavili. Domobranski minister je nadalje odgovoril na interpelacijo poslancev Veretovska, Hladnika in tovarišev glede dopustov črnovojnikov. Minister izjavlja, da so vojaške centralne oblasti še opetovano odredile, da se naj pri poljedelskih dopustih za črnovojnike ne postopa ozkoeršno in da naj se nikdo, ki ima pravico do takega dopusta, zadržuje, če ga je količnik mogoče pogrešati.

VOJNA IN SOLA.

Dunaj, 29. novembra. V naučnem odseku je razpravljala naučni minister Cwiklinski o vplivu vojne na solstvo. Sedaj po uspešni ofenzivi proti Italiji bo mogoče odpreti zapet nekaj šol. Oblasti nameravajo učiteljske osebe, ki služijo v zaledju ter so

za frontno službo trajno nesposobne, oprestiti vojaške službe z 31. decembrom 1917. do 15. julija 1918.

IZ BRAMBNEGA ODSEKA.

Dunaj, 29. novembra. V brambnem odseku je bil danes odklonjen predlog poslanca Severja, da naj se ustanovi poseben parlamentarni kontrolni odbor za armado. Pač pa je bil sprejet s 27 proti 19 glasovi predlog posl. Resla, da naj se osnuje v brambnem odseku poseben pododsek 13 članov, ki bo preizkušal vse izročene nam pritožbe o postopanju z vojniki ter od časa do časa poročal zbornici.

Govor novega državnega kanclerja.

Berolin, 29. novembra. (Kor. urad.) Zbornica je pričela prvo čitanje novega petnajst milijardnega vojnega kredita.

Prvi govori državni kancler dr. grof Hertling, poudarja, da ga je pri prejetju kanclerskega mesta vodilo prepričanje, da je dolžnost, ne odkloniti nena-prošeno nanj došlo nalogo in da je dolžnost, dati domovni vsako tudi najtežje žrtev. Kancler je podal sliko vojnega položaja in ugotovil, da skoro povsod spremlja uspeh nemško orožje, kakor tudi ono zaveznikov. Angleži iščejo sedaj pri Cambraju odločitve po brezkoristnih in izgub polnih napadih v Flandriji.

Francozi so dosegli severnovzhodne Soissons in Verduna trajne uspehe, katerih pa niso mogli izkoristiti. Uspešno prodiranje zaveznikov armad v Italiji drži svet še vedno v napetosti. Italijanska armada je zgubila znaten del svojega moštva in najmanj polovico vseh svojih bojnih sredstev. Ako bi vsi pridobitve zaračunali v denarju, bi mogli računati na pridobitev več milijard. Nadaljnji uspeh naših zmag od Soče do Plave je bila za nas učinkovita razbreznenje naše zapadne fronte. Na enak način se je obetnila ta zmagata tudi v Makedoniji. S sinjskega polotoka operirajo Angleži proti turškim četam v Palestini in so mogli začetkom dosegli nekaj uspehov. Kakega vpliva na vojaški splošni položaj pa ti uspehi ne bodo imeli. Na bojiščih v Mali Aziji in v Iraku je položaj neizpremenjen. Naša vojna mornarica je izpolnila vse nade, katere smo stavili na njeno moč. Vojna podmorskih čolnov učinkuje po načrtu ogromno. Ta vojna je edino uspešno odločilno sredstvo proti gospodarski nam usiljeni vojni, proti našim sovražnikom, da jih zadenemo v živo. Vsa opazovanja podajajo prepričevalni dokaz, da bo vojna podmorskih čolnov dosegla svoj stavljeni cilj. (Zivahno pritrdjevanje.) Na temeljih naše državne ustave ne more in ne sme nič spremeniti. Parlamentarno zastopstvo v poslanski zbornici stoji na najširši bazi, ki si jo je mogoče misliti. Ako se izkaže potreba v okvirju državne ustave, potem bo državno vodstvo vsaki čas rado poslušalo želje in inicijative. Razume se samo po sebi, da se bo socialna politika nadaljevala na dosedanj način in izpolnjevala po potrebi. Kancler je izjavil nadalje: Od svojega prednika sem sprejel dragoceno dedščino, to je negovanje našega prijateljskega razmerja do Avstro - Ogrske, Turčije in Bolgarije. Naše zveze s temi tremi državami so bile sicer ob raznih težkih sklenjenih, imajo pa skupni cilj: uresničenje idealov, varovanje teritorialne posesti in odbijanje sovražnih napadov. Kancler izreče tem državam svojo zahvalo in svoje delovanje, nato pa prečita med splošne pozornostjo poročilo o mirovnem pozivu ruske vlade in izjavi: Z odkritosrčnim so-čutjem zasledujemo nadaljnje razvijanje težko preizkušene ruskega naroda. Naj mu bo kmalu usojena vrnitev rednih razmer. Mi želimo, da bi se mogli povrniti k stariim sosednim odnosom, zlasti na gospodarskem polju. Glede Poljske, Litavske in Kurlandije izjavlja: Mi spoštujemo samoodločevalno pravico narodov teh dežel in pričakujemo, da si bodo dali sami one državno obliko, ki odgovarja njihovim razmeram. Sicer pa so te stvari še vse vleče. Drugačen pa je položaj napram Italiji, Franciji in Angliji. Naša vojna je bila od prvega dne obramba domovine, neodtujljivost njenega ozemlja, svoboda in neodvisnost njenega gospodarskega življenja. Radi tega smo mogli le pozdraviti papežev mirovni klic. Duh, iz katerega je isšel odgovor na papeževoto noto, živi še danes. Ali to naj si zapomnijo sovražniki: Ta odgovor ne pomeni nikake svobodščine za zločinsko nadaljevanje vojne. (Zivahno odobravanje.) Za nadaljevanje grozovitega klanja nosijo sovražniki sam odgovornost. Nosili bodo tudi posledice. Zlasti g. Sonnino naj si blagovoli to zapomniti. Za nas se mora samo glasiti parola: počakati, vstrajati in vzdržati. Zaupamo na Boga in na svojo pravično stvar, na svoje velike vojskovodje in na svoje bojevnike na suhem, na morju in v zraku. Zaupamo na duha in na npravo moč našega naroda v domovini. Armada in domovina v edinstvi bosta izbojevali zmagoto. Temu boste tudi vi moji gosposde doprinesli svoj del in zato Vas prosim za zaupanja polno sodelovanje. (Pritrdjevanje in plaskanje) Kanclerju čestitaja. — Prihodnja seja v soboto.

Nashe uradno poročilo.

Dunaj, 29. novembra. (Kor. urad.) Ob Brenit in na gori Tomba smo zavrnilli italijanske napade. Sicer ni česar poročati. — Šef gen. štaba.

Nemško uradno poročilo.

Berolin, 29. novembra. (Kor. urad.) Zapadno bojišče. Skupina gfm. Rupprehta. Močne napadne čete so dvignile vzhodno od Merckema 1 častnika, 46 mož in 2 strojni puški iz belgijskih črt. Čez dan je ležal močan ogenj pri Pölschellu in Gheluvelt. Vzhodno od Arrasa zvišano artiljerijsko delovanje. Jugozapadno od Cambraja je večeraj boj počival. Med Moeresom in Bourlonom pri Fontainu in Crevecoeuru je bil ogenj včasih stopnjevan. Tudi Cambraja so Angleži obstreljevali. Mali boji v predpolju so nam prinesli vjete in strojne puške. Na obeh bregovih Mose je ogenj popoldne oživel. Lastno izvidno delovanje je uspešno poteklo. Pri Dieppu smo zavrnilli francoski napad.

Vzhodno bojišče in makedonska fronta. Nikakršnih večjih bojev. — Italijanska fronta. Italijanski napadi na naše gorske položaje na zapadnem bregu Brenite in na gori Tomba so se ponesrečili. — v. Ludendorff.

Italijansko bojišče. Italijani naskakujejo trajno fronto Scheuchstrove armade. Vsi njihovi napori pa so brezuspešni. Zadnjih 14 dni se iz Italije v teh bojih ubili 20.000 mož. Ministri predsednik Orlando je poslal na Agence Havas brzojavko, ki sečenja s poročilom, da francoske čete stoje na strani Italijan, sliki čet v bojni črti in govore o bratstvu in naklonjenosti do Italije; zatrjujejo, da bodo skupno branile svobodo narodov in svetovno kulturo proti barbarstvu in seveda upajo na zmago oba dela. Polovica na italijanski fronti poljskega izpraznjenja ogozdenega ozemlja, katero vodi državni podtajnik notranjega ministrstva Boni, celi, iz Trevisa je se mestna uprava preselila v Pistojo. Banke in blaginje iz krajev med Plavjo in Adifo so premeščene v provinco Toskano.

Tessniki listi poročajo, da že 8 dni dirja na asfaltnih višinah in med Brenito in Plavo strašna boj. Listi hvalijo italijansko hrabrost in onsiljevo boje za skrajno hude, tako da jih je priletavlj med najhujše in najkrvavejše v vsej vojni. Mostičke Zenson na zapadnem bregu Plave bi Italijani radi vzeli na vrak način. 6 metrov visok brežni nasip štiti našo infanterijo nekoliko proti trajajočemu teku bojnemu ognju. Italijanska infanterija se zbira med hišami skupinami v Zensonu in v malem gozdiču na juži. Strojnice in ročne granate, kakor tudi mali topovi so uspešno obramba. Sovražne napade sprejema sedaj vedno pravočasno naš uničujoči ogenj. Italijanski napadi se vrše z znano premočjo.

Tudi vojniki atakeji na fronti. Iz Rima poročajo, da je vojni minister odpotaval na fronto s vsemi vojaškimi etateji, izvezmši ruskega.

Sonnino v Parizu. Italijanski zunanji minister Sonnino je 27. t. m. dopel v Pariz.

Plen v Italiji. Ogrski izvezenec so bili dobili od armadnega poveljstva naokoli, preceñiti italijanski plen. Eden izmed teh je poveljal zastopnik „Az Estre“, da je vplenjenih na milijone uniform, cel kup bombaz in dragih stvari in reči, ne glede na živila. Ne ve se še, kako se plen razdeli med Avstrijo, Ogrsko in Nemčijo.

Marconi član generalnega štaba. „Progres de Lyon“ poroča, da je general Diaz imenoval Marconija članom generalnega štaba.

Ameriška in japonska pomoč. London, 28. novembra. Na konferenci angleških vladnih zastopnikov s polkovnikom House je izjavil Lloyd George: Zelen sen vedeti, kdaj dope prvi milijon ameriških črt na Francosko. Polovica entente je sedaj popolnoma odvisen od časa, kdaj se izvede ameriški program, ki zahteva da se leta 1918 zgradi za 6 milijonov ton ladij.

Lugano, 29. novembra. Glasom poročila zapadnoevropskih listov se bo bavila pariška ententna konferenca zlasti s vojaškimi četami, tudi upanja na japonsko pomoč. Pred vsem računajo na velikimi ameriški četami, tudi upanja na japonsko pomoč se niso opustili. Pri Japonski gre samo za zadostno kompenzacije ter pravijo, da bo Japonska prej kot ne aktivno nastopila tudi na kopnem.

Z Goriškega.

29. novembra.

Kako je v Vrtojbi? Župan Koglot si je ogledal občino in poroča: Dne 9. in 10. novembra sem si ogledal Gornjo, Dolnjo Vrtojbo in Bukovico, kako je s poslopji, gozdovi, polji, vinogradi. Vsa poslopja v Vrtojbi so razrušena in zraven je vse spodkopano s podzemskimi rovi in jarki, takorekoč: do tal je vse razdejano. Hišna oprava, poljsko orodje in vse drugo popolnoma uničeno, da ni bilo dobiti nikakega predmeta, tako da je izginilo vse brez sledu. V Bukovici je še kako stanovanje manj poškodovano. Strehe še niso sicer, ali drugo lesovje je vse izruvano in odnošeno. Županstvo upa, da bo politična oblast ukrenila vse potrebno, da bo mogoča vrnitev vsaj prihodnjega spomladi. Gnjusnih in nevarnih podgan je vse polno povsodi, da se človek spodtika ob nje. Zemlja je na nekaterih krajih tako razrita od granat, da so nastale velike rupe, ki so polne vode, da so videti kakor cela jezera.

Podgora. Vsem beguncem županstva Podgora se naznanja, da si je dne 22. novembra ogledal odbor občinskih zastopnikov stanovanja in poslopja cele županije. Žal, da mora podati

le žalostno poročilo, da je vrnitev beguncem še popolnoma nemogoča, ker v vsem županstvu, ki je šlo pred vojno 648 hišnih števil, so sedaj edino še hiše št. 244, 245, 328, 273, 49 in 25. v Podgori in v Pevmi št. 129. Te hiše bi se dale za sedaj popraviti za silo, ali tudi tem hišam je treba oken, vrat in nadstropij. Dalje je tudi nekaj hiš od županovega polja do Grojne, ki stoje še deloma pokonci, pa so brez notranjega in zunanjskega lica. Vse je iz poslopji pobrano. Istotako je tudi nekaj hiš v Šentmavru in Podsa botinu. V Osiavju pa je približno do 50 hiš popolnoma izginilo, da ni več poznati, kje so bile zgrajene. Po zemljišču, po gozdi, travnikih, poljih in vinogradih pa je vse napolnjeno z ovirami, da je vsako obdelovanje nemogoče in nevarno. Vseled tega se poroča, da naj ostanje begunci podgorskega županstva še nadalje hladnokrvno, kjer bivajo, dokler ne bo vrnitev domov objavljen. Priporočamo dotičnim aprovizacijskim odborom in županstvom, da še nadalje potrpe z našimi begunci in da skrbijo za nje, kakor za svoje, da si ohranijo življenje, dokler se ne vrnejo domov. Gosp. državnemu poslancu Fonu, ki si je isti dan ogledal naše razvaline, se toplo priporočamo, da nas, kolikor mu je mogoče, podpira pri vladi, da se vse potrebno ukrene, da bo čim prej mogoča naša vrnitev v domovino. Ivan Trpin, občinski tajnik. — Slika, ki jo nudi Podgora, je strašna. Vse razbita, sredi kamenja polno oblek, pušk in drugega vojnega orodja, izstrelkov, municije. Po sredi je bila napravljena čisto ravna železnica. Cerkev je porušena, zvonik še stoji in zvonovi so tudi še v njem. V Oslavju je postavljen lep spomenik nekemu tamkaj padlemu italijanskemu generalu. Iz razbitega Števerjana se nudi krasen pogled na številne lepe barake proti Cerovemu. Tam je polno obutve, oblek, plaht itd. To pač naj se porabi za potrebo in ne da bi se razmetalo in raztrgalo.

Sovodnje podajajo tako lice, kakor drugi kraji tih ob Soči. Kako malo stanovanje bi bilo še porabno za silo, drugo je skoro vse razbito. Cerkev, šola, občinski dom, vse je končano. Povsodi polno streliva, ovir, nevarnost povsodi, podgan, nebroj. Mostov čez Vipavo je polno. Tudi svoje čolne so pustili Italijani še tam. Biankijev grad v Rubijah je tudi obilno trpel. Na vrnitev za sedaj ni misliti. Zunan Kodrmač si je te dni ogledal občino.

Do nadaljnjie odredbe je prepovedano zahajati v občine Mavhinje, Brestovica, Selo, Vojšedca, Gorjanska, Komen, Skrbina in Temnica. V tem okrožju se nahaja še vse polno municije, ki jo vojašči polagoma spravljajo proč. Iz varnostnih ozirov je to okrožje po vojaštvu zastraženo in dohod zabranjen. Kdor bi hotel torej sedaj v te kraje, bi si napravil samo neotrebne stroške. Ko bodo podani pogoji za vrnitev, se to pravočasno objavi v časnikih.

Politične vesti.

— Sporazise z deklaracijo z dne 30. maja 1917 so sporočile Jugoslovanskemu klubu nadalje sledeče občine: Mesto Loč, Jarše pri Kamniku, Ajdovščina, Kapele, Jesenice, Vrhnika, Višnja gora, Cerkljica, Adlešiče, Griblje, Čenčiane, Volčji potok, Trzin, Mengeš, Padomlje, Dolko, Nasovce, Moste, Smarje pri Ljubljani, Leskovec, Št. Vid pri Zatični, Zagorica, okraj Litija; enako tudi duhovščina trnovske dekanije na Kranjskem. — Za izraženo soglasje se Jugoslovanski klub zahvaljuje tem potom mesto posebnega dopisa vsem občinam.

— Za deklaracijo. Občinski odbor trga Smarje pri Jelšah na Stajerskem je v svoji seji dne 23. novembra t. l. soglasno sklenil naslednjo resolucijo: Občinski odbor trga Smarje pri Jelšah odobrava in pozdravlja združenje vseh slovenskih poslancev v Jugoslovanskem klubu na Dunaju in se pridružuje klubovi deklaraciji z dne 30. maja t. l. z odločno zahtevo samostojne in neodvisne države jugoslovanskega naroda pod vladjo Habsburžanov. — Občina trg Smarje pri Jelšah, dne 27. novembra 1917. — Za župana: Krajnc.

— Kako si je dr. Šusteršič sestavil svoj izvrševalni odbor. Pišejo nam: V sobotni številki na 2. strani Vašega cenjenega lista se čitajo v seznamu izvrševalnega odbora nove „Slovenske kmečke stranke“ tudi imena gospodov županov iz Košane in iz Dolenje vasi pri Senožečah, iz česar bi bilo sklepati, da sta oba omenjena za drja Šusteršiča. Blagovolite vzeti v vednost, da se njima krivica godi, ker ona dva nista bila na omenjenem shodu in sploh v Ljubljani ne; torej se je njihovo ime zlorabilo. Mogoče, da se g. Šusteršič boji, ker sta oba od vojaštvine oproščena, a sanj vendar nista.

— Nadvojvoda Stadier je podkupljen, tako poročajo te dni katoliški listi. Prebške „Novine“ in „Slovenski izrečno poudarja, da je „šla vlada Stadierja glede njegovih dolgov v zadnjem času zelo na roke. Odkupila mu je nekaj hiš, s katerih kupnino je plačal vse dolgeve, ki so znašali več milijonov kron.“ Med tistimi 51, ki so podpisali Stadierjevo izjavo, so večina uradniki, nekaj rezervnih oficirjev in taki, ki so iz javnih ozirov oproščeni vojaške službe. „Novine“ pravijo, da jih bo vlada nagradila, „ker dobro poznajo imena teh človek.“

— Nove ministrstvo za javno zdravstvo. Novo ministrstvo za javno zdravstvo, katero je sklepal državni zbor, bo imelo sledeči delokrog: 1.) zatiranje človeških nalezljivih bolezni; 2.) sodelovanje pri onih veterinarskih zadevah, ki se tičejo človeškega zdravja; 3.) higijeno mest; 4.) prometno higijeno; 5.) higijeno prehrane; 6.) zdravstveno skrbstvo za mladino; 7.) higijeno pri izvrševanju poklica, v obrtništvu in pri neizgadah; 8.) oskrbo in postrežbo bolnikov; 9.) zdravstvene zadeve v letnišnicah; 10.) lekarniške zadeve; 11. mrljske zadeve; 12.) zdravstveno skrbstvo za invalide; 13.) izvrševanje zdravniške in podobne pomožne službe; 14.) zdravstvene kazenske zadeve, izvzemši one, ki jih kaznujejo sodišča; 15.) statistika javnega zdravstva; 16.) organizacija in pospeševanje delovanja društev, zavodov in ustanov na polju javnega zdravstva.

— Zaupnica poslancu drju Jankoviču. Z Dunaja nam poročajo 28. novembra: Z ozirom na današnje glasovanje v poslanski zbornici, kjer je Jugoslovanski klub glasoval za nezaupnico državni kontrolni komisiji, koje član je tudi poslanec dr. Jankovič, je klub v svoji seji soglasno sklenil, da to glasovanje kluba v nobenem oziru ni naperjeno proti osebi klubovega člana poslancu drju Jankoviču. Klub še v nadalje drju Jankoviču osebno popolnoma zaupa in ga prosi, da tudi še nadalje ostane v državni kontrolni komisiji.

— Nov zakon o dopolnilnem zdravljenju in vežbanju invalidov. Kakor smo poročali, je zdravstveni odsek poslanske zbornice odklonil cesarsko naredbo glede dopolnilnega zdravljenja in vežbanja invalidov ter je sprejel nov načrt, ki bo predložen zbornici. Za poročevalca je določen poslanec dr. Jankovič. Določbe novega zakona veljajo tudi za one nekdanje vojaške, kojim so ostale posledice radi vojaškega službovanja.

— Novi predpis o rabi orožja v obrambo oficirske časti. Češki narodnosocialni poslanec Lisy je vložil v državni zbor predlog, s kojim se vlada pozivlja, da izda nove predpise o rabi orožja pri vojakih. Dovoljeno bodi oficirjem rabiti orožje v obrambo časti in v izvrševanju poveljiške službe le tedaj, če grozi neposredna nevarnost za življenje.

— Grof Clary gre? Z Dunaja poročajo: Stajerskemu namestniku je odklenkalo. Sel bo v pokoj in njegov naslednik postane naihř princ Hohenlohe - Schillingfürst, dosedanj najvišji cesarjev dvorjanik. Naslednik princa Hohenloha v dvorni službi postane grof Berchtold, ki bo, kakor se zatrjuje, povzdignjen v knežji stan.

— Boj kmeta proti meščanu in delavcu, kakor vsak stanovski in razredni boj najstrože oboja „Slovenec“ z dne 29. novembra, ki očita dr. Šusteršiču, da je ustanovil Slovensko kmečko stranko, da bi hujškal kmeta proti meščanskim in delavskim slojem. Z zadoščenjem beležimo „Slovenec“ priznanje, da „izigravati stanovne drugega proti drugim pri nas na Slovenskem, kjer smo vsi s tako malimi izjemami izšli iz kmečkih domov, je demagoško najhujše vrste“. S tem stavkom je demantirano marsikaj, kar smo v dolgih letih čitali le prepogosti v istih stolpcih.

— Gonja proti Čehom. Nemci in Mađžari so pričeli očividno z ozirom na bližajočo se delegacijsko zasedanje, zopet divjo gonjo proti Čehom. To gonjo vršijo mađžarski in nemški listi (našim domačim nemškimi organom pridno pomagajo vsenemška glasila v raju) ter razni nemški in mađžarski parlamentarci. V večeršnji seji poslanske zbornice so podali poslanci Bodirsky in tovariši interpelacijo na domobranskega ministra, ki pravi, da se med češkimi vojniki na jugozapadni fronti širi veleizdajniška agitacija. Uspeh te agitacije se je pokazal v tem, da so v boju pri Carcanu 18. septembra in pri drugih prilikah češki rezervni častniki zbežali k sovražniku, med drugimi nadporočnika Pivko in Irsa ter poročnika Kohovtek in Zeleny. Pri padlih italijanskih oficirjih so se našli dokazi, da češki vojniki že dolgo izdajajo Italijanom vojaške tajnosti in da je izdajalska propaganda med češkimi polki močno razširjena. V zaplenjenih spisih italijanskih vohunov so se našli tudi znamenja, da so bili Italijani o kraju in času pričetka naše velike ofenzive natančno informirani. Češki agitaciji je pripisati tudi potek 11. soške bitke, v kateri so posamezni češki oddelki popolnoma odpovedali. — Na glavnem zborovanju budimpeštanskega komiteta je bila sprejeta resolucija, ki pravi: Baš oni narod, ki je v sedanjih vojni sramotno kršil zvestobo napram dinastiji in svoje dolžnosti napram obema državnima monarhiji, hoče da se Ogrska razkosa. Vlada se pozivlja, naj odločilne faktorje opozori na posledice te agitacije. Od avstrijskih narodov zahtevana sprememba naloge bi povzročila popolno ločitev obeh držav na podlagi personalne unije. Resolucija končno zahteva samostojno mađžarsko armado.

— Nemški socialni demokrati hoti vladni štipendisti. Kakor smo poročali, je v razpravi o vojnem davku poslanec Hummer očital nemškimi socialnim demokratom, da so prejeli od Stürgkhove vlade denar. Ta Hummerjev očitke je povzročil v zbornici velik kraval in nemški socialisti so obkladali Hummra s najostrejšimi priimki, očitali mu, da je obrekoval. Sedaj objavlja Hummer sledeči zagovor: „Že leta 1912 je socialnodemokratska stranka zahtevala od vlade denarno pomoč za svojo centralno nakupovalno zadrugo in za svojo tovarno kruha (Hammerbrotwerke), češ, da je takrat grozeča vojna spravila ta podjetja na rob propada. Takratni finančni minister je pristopil na Kreditni zavod, da je dal socialnim demokratom primerne svote na razpolago. Ali je bil ta denar kdaj vrnjen, se ne da dognati. Isti dogodek se je ponovil leta 1914. Takrat se je obrnila nemška socialnodemokratska stranka zopet na vlado za denarno pomoč. S posredovanjem finančnega ministra barona Engla so socialni demokrati denar tudi dobili. Obakrat je bil ministrski predsednik grof Stürgkh o teh zadevah seveda natančno poučen. — Kako se na Ogrskem delajo izpit. Dunaj, 28. novembra. Poslanec dr. Rybaf in tovariši so vložili danes sledečo interpelacijo na ministra predsednika in naučnega ministra: V današnji „Zeit“ je vest, da sta knez Odesalchi in neki Kiš na ukaz ogr. ministra za uk in bogočastje dobila spričevalo državnega izpita, ne da bi se mu bila tudi dejansko podvrkla. Interpelacija opozarja ministra, da je vsled govora dr. Deziderja Polonyja stvar prišla na razgovor i v ogrskem parlamentu, nakar je odgovoril bivši minister Bela pl. Jankovič tako, da je Polonyj izjavil, da je pravzaprav vse potrdil. Vseled tega in ker je znano, kako se na Ogrskem uradno postopa, treba biti glede ogrskih uradnih dokumentov jako previden. Vidi se, da postoji opravilčen sum, da je ogrsko ministrstvo zagrešilo zločin zlorabe uradne oblasti in ponareditve listin. Ker se more izpite eventualno pri nas nostrificirati, pozivljajo interpelanti vlado, naj 1.) izda predpise glede nostrifikacije s posebnim ozirom na sum, da so spričevala morda ponarejena; 2.) naj se sploh glede vseh uradnih dokumentov iz Ogrske postopa posebno previdno.

— Razpoloženje v Italiji. „N. Z. Z.“ poroča iz Rima o utisih avstrijske ofenzive v Italiji. Prva poročila prebitja fronte so izzvala veliko prototost, pravi švicarski list, niso pa omajala poguma italijanskega naroda in nasprotno povzročila njegovo tesno zedinjenje. Več tednov pred avstrijsko ofenzivo se je v časopisju pisalo, da stoji Italija na pragu revolucije. K temu je mnogo pripomogla italijanska cenzura, ki je dogodke v Turinu zamoževala, mesto da bi inozemstvu podala pravo sliko. V centralnih državah so spričo napačnih utisov o razpoloženju italijanskega naroda pričakovali, da bo zadostovalo par udarcev, da podre vso stavbo vojaške sile. Toda Italija ni druga Rusija; odkar so prestopile sovražne sile na italijanska tla, obvladuje italijansko prebivalstvo samo ena misel, združiti vse sile, da prežene zopet sovražnika iz dežele. Italijan vroče ljubi svojo domovino in samo spomin na avstrijsko okupacijo v petdesetih letih je pri sedanjem predoru zadostoval, da so se zopet združile vse stranke, in celo socialisti in gljolitijanci so se pod utisom velike nevarnosti prostovoljno javljali na fronto. Stranka Gljolitija, ki je prej prikriti pobijala vojno, pozivlja sedaj v svojem glasilu na narodni odpor in pravi, da je sedaj edini cilj Italije obramba domovine. Tudi katoliki, ki so bili vsled gotovih opazk Sonnina k papzevi mirovni noti nekaj užaljeni, so privolili, da je ostal njihov zastopnik Medan v kabinetu. Najbolj značilna posledica avstrijske ofenzive pa obstaja v tem, da je zbudila tudi pri oficijalnih socialistih narodno zavest. Socialistični voditelji izjavljajo, da bodo podpirali vlado v vsakem oziru v boju proti sovražniku, ki ogroža domovino. Tem izjavam tudi odgovarjajo manifestacije delavstva, ki zahtevajo od vseh organiziranih stanovskih tovarišev združenje proletarijata na odpor proti sovražniku. Ako je imela Italija pred enim mesecem še svoje maksimaliste, ne sme danes sovražnik tam najti nobenega Ljennina in nobenega sovjeta.

Mariborsko pismo.

(Od našega dopisnika.)

Maribor, 26. novembra.

Kulturno delo naših nasprotnikov. Kdor poseba bližnjo okolico našega mesta, namreč vinograde proti severu, more opaziti med prebivalci dvoje: da govore danes ali skoro izključno slovensko, to so po veliki večini večji ali manjši posestniki ter del vinčarjev, ali pa, da trdovratno točijo neko takozvano nemščino, t. pr. mariborski „bndiši“. To delajo vinčarji, ki so v službah nemških vinogradnikov - posestnikov Mariborčanov. Leti zopet so skoro izključno trgovci ali veliki obrtniki. Značilna je izjava vinčarja nekoga tukajšnjega veletrgovca na tozadevno vprašanje, češ: gospod nam je prepovedal govoriti slovensko in nam zagrošil, da nas odslovi iz službe, če levč, da govorimo z drugimi ljudmi slovensko. Na vprašanje, kaj je s otroci in v katero šolo da hodijo, je bil odgovor, da jih je gospod sam vpisal v nemško schulerweinsko štirirazrednico. Ti ljudje morajo tudi doma govoriti nemško? Kakor? Kakor vedo in znajo! Ista je v številnih drugih slučajih. Naša jezika je v teh treh letih precej postopila, da mestoma celo čisto zaspala. Te vrste ljudi treba vedno dramiti in bodriti

k narodni zavednosti. Se so nam v spominu lepi uspehi iz leta 1913. Če bi ne bili popustili naknadno, bi danes schulerweinska šola bila še brez mladine. Pričinimo že vendar zopet vsaj malce z obrambnim delom!

Nemška mesta. Posl. Markhl je torej zopet imel priložnost, govoriti v državnem zboru o nemških mestih po Slovenskem Stajerju in to radi že znanih slovenskih lepakov. Bavili smo se že dovolj s stvarjo in ne bomo se zopet mudili z njo obsežno, kajti to „nemštvo“ naših mest, mož sam ne veruje. Kdor pride v naša mesta, sliši skoro izključno slovensko govoriti. To je znano tudi zgoraj in znano je nadalje, da mora biti, naravno, največ denarja iz žepov onih, ki govorijo prevladujoči jezik. Tega ne more utajiti nobena interpelacija. Da, nemški lepakov 98% prebivalstva našega političnega okraja radi nemške tiska niti brati ne more, kaj šele potem vedeti o njih vsebini. Sicer je pa „nemška poztvornost“ našega mesta polglavje zase.

Vnebovpijoč škandal. Vzorno gospodarstvo naše mestne uprave se kaže v najlepši luči v najnovšem škandalu: vsled pomanjkanja kuriva bo treba že v najbližjih dneh zapreti — tukajšnje bolnišnice! Bolnišnica potrebuje minimalno samo za kuhinjo mesečno 3200 kg. Temperatura v bolnišnici znaša danes 6 do 7° R. t. pr. bolniki morajo v pravem pomenu besede — zmrzovati! Deželni odbor in referent (dr. Verstovšek) so posredovali pri ministrskem predsedniku, ministru notranjih zadev in vojnemu ministru, a premočja ne ni. Posredovanja so se vršila v vseh treh ministrstvih tudi osebno. Glavna krivda je na mestni občinski upravi. Njena dolžnost bi bila, da skrbí tudi tam za red, koder ima več ali manj samo kontrolno. Seveda, ljudje, ki nimajo smisla za drugega nego narodno ščuvanje, za kaj takega niti ne morejo imeti časa. Sicer pa, kaj njim, če bo mesto na zimo velika bolnišnica, polna epidemij in drugih bolezni! To bodo vidni sadovi pešice nemčurjev, odnosno njih blagovornega dela!

Na smrt obsojen. Avgusta smo poročali, da je 24letni četovodja - dezerter Anton Matschek iz Sv. Kungote umoril preužitkarico Alojzjo Polanec in devetletnega Janeza Straussa s tem, da ju je večkrat zabodel. Hkratu je ukradel 140 kron gotovine. Zločinca je prijel in izročil sodišču njegov lastni svak. Matschek je bil od armadnega divizijskega sodišča obsodjen v smrt na vešala. Zločin je hladnokrvno priznal in tudi mirnodušno sprejel obsodbo, ter se odpovedal vsem pravnim, oziroma postavnim olajšavam ter hladnokrvno izjavil, da sprejme obsodbo takol. Matschek je bil pred vojno kontrolist pivovarne Götz.

Podraženje piva. Tudi pri nas so pivo podražili od 1 K 12 vin. na 1 K 24 vin. liter, odnosno na 40 in 30 vinarjev. V steklenicah velja pivo 1 K 40 vin. oziroma 70 vin.

Pomanjkanje vsega. V celem mestu ni dobiti že dneve in dneve sukanca, razum pod roko, za naravnost pravičljive cene. Še huja je z vžgalicami, ki jih niti za drag denar ni dobiti ne posamič, kaj šele v velikih ovitkih. Sol priletna tudi pohajati in trgovci pravijo, da bo tudi v tem oziru nastalo popolno pomanjkanje. Jesiha ni najti nikjer. Mast prodaja mestna občina po 33 kron kilogram. Če jo razbeliš, zašumi, pociedi se neka voda in množina padé kar za četrtil kilograma. Vrh vsega pa smrdi, da je lol. Cene mesu neverjetno naraščajo: govedina velja že 12 kron kilogram, teletina (ledvična pečenka) pa 16 K kilogram! V kratkem vpeljejo za celo deželo najvišje cene za mleko. Veljalo bo 80 vinarjev liter. Reci kdo, da ne živimo v urejenih razmerah.

Čedna agitacija. Naši Nemci so si izmislili prav lepo stvar: za zabavo agitatorji proti — podpisovanju sedmega vojnega posojila. To agitacijo opravljujejo s — slovenskim kurzum v Avstriji! Stvar je pač že po sebi kurlozum radi tolmačenja in razlaganja takega postopanja, bistveni povod pa je menda protest dr. Orosia in tovarišev v občinskem svetu radi slovenskih lepakov vojnookrbovalnega urada, ki je celo imel kot nadaljni povod interpelacijo poslanc Markhla v državnem zboru. Pravilo, da ugaia ta agitacija še prav posebno številnim vsled vojne obogatim našim trgovcem in obrtnikom nemškega mišljenja dobrodošel povod in izgovor. Vse skupaj je pa gotovo tako razumeti, da naši „državo vzdržujoči“ ne marajo več nalagati svojega denarja za vojne namene. Šaljivo je tudi, da farbajo ti nemški agitatorji ljudi s tem, da bodo slovenske banke na poziv vlade, same prispevale potrebne milijarde in da bo vlada potem dajala Slovanom lepe koncesije. No, lepo bi to že bilo navsezadnje, ampak, kaj, ko je vse le zraslo na nemškonalionalnem vrtu narodnega sovražstva. Te dni smo nekje brali, da se bo proti agitatorjem, ki hočejo ovirati uspešno podpisovanje sedmega vojnega posojila, postopalo kazenskim potom. Radovedni smo, kaj bo storilo v tem slučaju naše k. kr. državno pravdnistvo. Kaj se godi, vé, in kaj ima storiti, tudi menda vé: iskati, pa tudi najti in kaznovati take agente. Morda se zanimajo za to tudi naši poslanci in spravilo celo zadevo do razgovora na mero-dajnem mestu.

Brez plina. Mestna plinarna je dne 24. novembra ob 7. jutraj ustavila svoje obratovanje. Kako dolgo bo ta mizerija trajala, se še danes ne vé, dvomijo pa, da bi je bilo skoro konec, dasi je prišlo od vojnega ministrstva brzojavno obvestilo, da je že več dni na potu 330 vagonov ostrovskega premoaga, od teh 200 vagonov pod vojaškim varstvom. Razsvetljava mesta je torej prekinjena. Prizadeti so tudi vsi javni uradi, brez izjeme, in celo Južna železnica. Ker s tem slučajem nikdo ni resno računal, niti po uradih nimalo dovolj petroleja. Za bolnišnico sedaj plinarna in s plinarno celo mesto.

Slovenska ljudska knjižnica. Odkar je izbruhnila vojna, je prenehala tudi poslovanje naše slovenske „ljudske knjižnice“. Ker so se sedaj razmere izdatno preokrenile, se nam zdi primerno, da naprosimo tem potom „Slovensko čitalnico“, da knjižnico, morda po novem letu, zopet otvori. Ker poznamo gosp. knjižničarja kot zelo ustrežljivega in poštenega moža, mislimo, da bi ne bilo posebnih ovir. Gotovo je, da bi otvoritev knjižnice ustregla željam stotih naših ljudi in ne navsezadnje tudi našim slovenskim vojakom, ki tako često povprašujejo in prosijo no slovenskem čitju. Ker je knjižnica dokaj obsežna, bi mogla zadostiti marsikateri želji, vrhu vsega pa bi imela tudi sama gotovo po dolgem času zopet dobrodošle vire za nadaljni razvoj. Upamo, da bo ustrezno vsestranski želji.

Zatvoritev šol? Veliko, splošno pomankanje premoga bo tudi povzročilo zatvoritev mestnih šol. Mnenje je, da bo treba zapreti tudi učiteljske in obe srednji šoli. Mestna občina ne bo mogla pravočasno dobaviti premoga, sicer pa postajajo prometne razmere na južni železnici tako zmedene, da ni upanja, da bi došel premog tudi takrat pravočasno, če ga bi oblasti dale na razpolago. Omenimo naj tudi še, da dijaštvo naše gimnazije n. pr. prihaja vedno čedalje s pritožbo, da zmrzuje. To se nam zdi čudno, ker je še minolo zimo razpolagala gimnazija s tremi vagoni premoga in kurila celo za državno ragoli, ki je nastanjen v istih prostorih. Pa ne, da bi bila morda vsled te okoliščine sedaj prikrajšana gimnazija? Za slučaj zatvoritve se bo te - ta izvedla takoj, na en mesec in sicer od 15. decembra 1917 do 15. januarja 1918.

O pomankanju premoga na Štajerskem je se dale pisati cele knjige. Naj navedemo sledeči slučaj: Neka oseba želi premog. Ga nimamo, razum, če nam poskrbite — Jajec. Dotična oseba poskrbi 2000 komadov jajc in dobi — 4 vagone premoga! Kam so šla jajca? Da bi jih posestnik samo porabil, ne bo verjela živa duša. Torej jih je razprodal. Ker je plačal pri zamenjavi 70 vin, komad, torej za 2000 komadov 1400 kron, jih je prodal zopet dalje in gotovo, da tudi z dobičkom. Vpraša se samo, kam jih je prodal. Tudi na to odgovor ni težak: V Trstu za 2 K komad in v Nemčiji za nič manj. Da ni ostalo pri tej eni »kupčiji«, nam menda ni treba še posebno poudarjati!

Vesti iz primorskih dežel.

Imenovanja v poštni službi. Poštni svetnik Fran Hummel v Trstu in poštni svetnik Viktor Streichert v Gradcu sta imenovana za višja poštna svetnika v Trstu.

Kako se postopa z našimi begunci. Poslanec Fon je podal v državnem zboru interpelacijo, v kateri navaja slučaje, da jemljejo beguncem na kolodvorih živež, ki so ga sami pridelali in so ga hoteli vzeti s seboj v domovino.

Goriške pošte. Dne 1. decembra t. l. se zopet odprta poštna urada v Krmini in v Sv. Luciji ob Soči samo za pisemsko pošto, izvemši zasebno rekomandacijo in poštni urad v Prvačini za pisemskopoštni in denarni (poštnozakaznični in poštnotransportni) promet in za promet z vrednostnimi pismi.

Županstvo Šempas se preseli s 1. decembrom v Šempas, kjer bo nadalje uradovalo.

Umrli je g. Josip Fonda - Vrabec, gostilničar in posestnik pri Sv. Ivanu, zaveden in poštvovalen naroden mož.

Nastop rojanskega Sokola. Pod okriljem ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda nastopi v nedeljo, dne 2. decembra ob 1/2 popoldne v veliki dvorani »Narodnega doma« rojanski »Sokol«. Namen je plemeniti — polovico čistega dobička dobi ženska Ciril-Metodova podružnica in polovico »Sokol« sklad — zato se je nadejati, da bo dvorana polna do zadnjega kotička. — Spored je naslednji: 1. Proste vaje ženskega naraščaja. 2. Proste vaje moškega naraščaja. 3. Proste vaje članic. 4. Proste vaje članov. 5. Vaje ženskega naraščaja z zastavicami. 6. Prosta vaja članic. 7. Vaje moškega naraščaja s palicami. 8. Skupina. — Sedeži v vstopnino 2 K in 1 K 40 vin., stojnice 60 vin., otroci 30 vin., lože 5 K.

Kdo več kaj? Valentin Levpušek, korporal 27. pešp., Transenen - Abteil. v Ljubljani, išče svojega 72 let starega očeta od Testenov, občina Levpa, Goriško. Pri 11. ofenzivi je moral z doma. Kdor bi kaj vedel, naj sporoči na navedeni naslov.

Dnevne vesti.

Generaloberst Borovčič o VII. vojnem posojilu. Generaloberst Borovčič se je izjavil o VII. vojnem posojilu takole: Upam, da bo uspeh VII. vojnega posojila vreden uspeha 12. soške bitke.

Najvišje pohvalno priznanje z meči je dobil nadporočnik Franc Mravljak, profesor na c. kr. slovenski gimnaziji v Celju. Odlikovan je leta 1914. v vzhodni Galiciji hudo ponorečel in služi sedaj kot učitelj in adjutant na c. kr. vojaški višji realki v Mariboru.

Imenovanje v mornarici. Za kapitana linijskih ladij sta imenovana fregatna kapitana Anton Dolenc (slovenski pisatelj) ter Aleksander Mahorič. — Za fregatna kapitana sta imenovana korvetna kapitana Edvard Kosovel in Milan vitez Milinkovič. Za fregatne poročnike pomorski praporščaki: Dragotin Čordašič, Vladimir Andoljšek, Metod Pir, Jurij grof Draškovič, Ivan Levec, Feliks Biber, Alfons Zajic, Mirko Pleiweis ter Dragan Andrič. — Za pomorskega štabnega zdravnika dr. Rudolf Kobal. — Za mornariške komisarje 3. razreda morn. komisarja 2. razreda: Viktor Kristan in Rihard Milešič. — V rezervi: Za fregatnega poročnika korvetni poročnik Nikolaj Filipovič. — Za korvetne poročnike pomorske praporščake: Oktavjan Maver, Julijan Vengasin, Peter Car, Mirko Miletič, Emerik Horvat, Dante Gjakšić, Gvidon Premuda, Emerik Konzulič, Emil Stancar, Menliji Kutin, Anton Repič. — Poročnikom v pomorskem bataljonu pomorski praporščak Ivan Zigar. — Korvetnim kapitanom: A. Štupar. — V rezervi: Za pomorske praporščake pomorski kadetje: Ivan Grzolja, Vincenc Mihelič, Francišek Vrabčič, Lovrenc Mujesan, Stefan Klemničar, Nikolaj Kopač, Anton Polič, Gvidon Fabinič, Amatus Ge-

letič, Savo Nikovič, Edvard Paskvan, Jožef Sikič, Peter Vukič in Jožef Gerolimič.

Za poročnika je bil imenovan rezervni praporščak Friderik Fetič-Frankheim pri gor. strel. polku št. 2, odlikovan s srebrno hrabrostno svetinjo 1. razreda, s srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda in s Karlovim četnim križem.

Glede nastopa vojaške službe za dosedaj oproščene obvezance je izdalo domobranksko ministrstvo brzojavno okrožnico, ki naroča okrajnim glavarstvom, da naj ne bodo ozkosrčna pri predlaganju kakalnih rokov, oziroma pri odgoditvah nastopa vojaške službe.

Padel je dne 15. novembra na italijanskem bojišču zadet od granate Josip Molek, igralec bivšega slovenskega gledališča, eden izmed najnadarjenjših slovenskih gledaliških umetnikov. Čast njegovega spomina!

Padel je na bojišču proti Italiji na gori Tomatica dne 24. novembra medicene Jurij Otujac, nadporočnik v rezervi, odlikovan z zlatim zaslužnim križcem III. razreda z meči, s »signum laudis« z meči in Karlovim križem. Padel je na čelu svoje stotnije. Pokopali so ga v Porenu pri Feltru. Pokojnik je bil doma iz Škofje Loke iz ugledne rodbine. Bodi mlademu junaku lahka tuja zemlja!

Padel je v bojih za Feltrne nadporočnik Franc Petek, veletržec iz Ljubnega v Savinjski dolini, edini sin iz ugledne Petkove rodbine. Vrlemu slovenskemu mladencu in odličnemu trgovcu bodi ohranjen časten spomin!

Za mrtva sta izkazana v seznamih izgub št. 628.629 poročnik 47. p. Valter Kacafura iz Tolmina in poročnik 2. gor. str. p. Melhior Dolenc iz Kranja.

V spomin c. kr. praporščaku goskega stralskega polka. Tonetu Kovčcu. Dolgo časa si nas spremljal dragi Tone, z nami ušival slaskosti in britkosti, a slednjih ti je neizprosna prijateljica smrt, vpihnila luč življenja. — Zadnjič sva se videla 12. novembra ob reki Plavi, ločila sva se in že drugi dan si bil težko ranjen, zadet od sovražne kroglice. — Kruta usoda ni dopustila, da bi ti še enkrat stisnil prijateljsko desnico in ti pogledal še enkrat v obraz, z zadnje slovo. — Komaj so te v bolnišnico prinesli, umri si na prizadeti rani. — Grenka je ločitev od Tebe drugi nam Tone in mnogim Tvojih prijateljev stiska bol srce. In sedaj, ko zima razprostira svoje vele roke nad Tvojo gomilo, okrašajo ti prijatelji s cvetjem grob. — Spavaj sladko, dragi nam nepozabljeni Tone! — Prizadeti materi pa ključemo: »Vaše solze so naše solze in Vaša boljena naša bol«.

Peticije proti uvedbi vinskega davka so poslane jugoslovanskemu klubu občine: Baderna, kraj Poreč, Istra, Roč, Materija, Sečovo, Takačovo, Višnjaves, Vrabče, Vodnanci, Vipava kraj Postojna, Sv. Mohor kraj Rogatec, Partinje, Moravci, Ciglenec, Spod. Gašteraj, Zamarkova, Lormanje, Sulstaj, Sv. Anton v Slov. Goricah, Radislavci, Iljaševci, Sv. Martin pri Vurberku, Pesniški dvor, Vrtnice nad Mariborom, Križevci, Grabonci, Sv. Marjeta na Pesnici, Terbergovci. Klub je peticije vložil po poslancih, ki zastopajo okraje posameznih občin, kar naj vzamejo na znanje mestno posebnega obvestila vsem posameznim občinam.

Vpokojeni so: nadučitelj St. Vidu pri Vipavi Ivan Rudolf in učiteljica Ivana Smole stalno, začasno pa Karel Česnik, nadučitelj v Knežaku. — **Kako se navijalo ceno?** Primanjlovanje cikorie se splošno občuti, kar posebno dobro služi v svrhu navijanja cen nekaterim izvestnim agentom. En slučaj: Cikorijo trdijo Josip Berger iz Falgenendorfa se prodaja po trgovinah po 1 K 70 vin. komad (1/4 kg). Nekaj te cikorie je te dni neki tukajšnji agent prodal v neki trgovini komad po 6 K 50 vin. In kako zvitje je napravil. Potrgal je z zavijkov etikete, na katerih je bila cena in potem cikorijo odposlal v surovem papirju. Če hoče trgovka tedaj izhajati, mora vsakega prodajalca komad po 7 kron, mesto da bi jo odajala po 1 K 70 vin. Proti temu častivrednemu možakarju bo baje vložena ovadba zaradi oduševstva in navijanja cen in tudi drugega ne zasluži. Bog zna pod kakimi oduševskimi cenami.

Svarilo. Brezvestni agenti nabirajo kljub uradni prepovedi naročnike na knjigo »Feldbriefe« (Pisma z bojišča), ki izhajajo v založbi Jenő Horvath v Budimpešti, Főjérvári ut. in ki se razpečujejo kolikor znano v Avstriji pod drugim imenom; pri tej priliki izvajajo dotični agenti denar pod pretezo, da se za istega nakupijo knjige za vojaške. Da se to obče škodljivo početi na korist vojne preskrbe čim preje ustavi, opozarja se občinstvo na označeno postopanje agentov s pristavitkom, da bi bilo take slučaje, takoj naznani najbližji varnostni oblasti.

Razdeljevalni načrt za delitev nagrad rejcem bikov in mrljasev 1. 1917., ki ga priredi Deložno mesto za vnovčevanje živine v Ljubljani. Delitev nagrad se vrši: Dne 3. decembra v Domžalah, Grosupljem, Škofji Loki; dne 4. decembra v Kamniku, Ribnici; dne 5. decembra v Kranjski gori, Dobropoljah, Zatičini; dne 6. decembra v Bohinjski Bistrici, Trebnjem, Kočevju; dne 7. decembra v Lescah, Mokronogu; dne 10. decembra v Kranju, Novem mestu; dne 11. decembra v Selcah, Kostanjevici; dne 12. decembra v Trati nad Škofjo Loko, Črnomlju; dne 13. decembra v Medvodah, Litiji; dne 14. decembra v Brezovici pri Ljubljani, Zagorju ob Savi; dne 15. decembra v Logatcu, Radečah; dne 17. decembra v Rakeku; dne 18. decembra v R. Petru na Krasu; dne 19. decembra v Rasttrnem pri Postojni; dne 20. decembra v Vipavi. — Prižene naj se vedno na isti kraj, ki je bivališču rejca najbližji in najprikladnejši.

Prišla napoved vrvi iz jeklene žice in žice iz raztopljenega železa. Po ministrskem ukazu s dne 30. oktobra 1917. drž. sak. št. 428 se morajo naznaniti na slednje zaloge vrvi iz jeklene žice in žice iz raztopljenega železa, pri katerih je žica debela 0,2 do 6 mm, brez razlike poprečnega prereza vrvi, ako je vrv dolga 20 metrov ali več: 1. Vrvi, ki so v zalogi, 2. rezervne vrvi, 3. vrvi, ki se nahajajo na nerabljениh transportnih napravah (železnih, na vrvi, napravah za spravljavanje rud, napravah za nakladanje itd.), strojih ali čem enakom ali v drugih napravah, ki so ne obratujejo. Od naznanilne dolžnosti po

točki 2 se izvzete rezervne vrvi, ki so brez-pogojno potrebne za vzdrževanje prometa obratovanih javnih transportnih sredstev (železniških in plovnih podjetij) ali za nemoteno spravljavanje rud v obratovanih rudniških podjetjih. Naznanilna dolžnost po točki 3 velja, vseeno ali je trajno ustavljena obrat naprav ali strojev ali se li namerava posneje spet nadaljevati obrat. V poslednjem primeru je treba navesti, kdaj se bo obrat najbrže spet nadaljeval in kako dolgo bo trajala raba. Kadar se prekliče obrat, kar se dogaja v rednem poteku trajnega obratovanja, kakor na primer o priliki potrebnih popravil, to ne omejuje naznanilne dolžnosti po točki 3. Naznanilo je podati po stanju 3. oktobra do 20. novembra 1917. Ako se ustavi obrat naprave ali stroja po 3. dnevu novembra 1917, je treba naznaniti to c. kr. trgovinskemu ministru, v 8 dneh. Ako se morda obrat zopet nadaljuje, je to naznaniti c. kr. trgovinskemu ministru tudi v 8 dneh. Za naznanilo je porabljeni edinole naznanilnice, ki so zložene v trgovinskih in obrtnih zbornicah. Izpolnjene in podpisane naznanilnice pošlji na c. kr. trgovinsko ministrstvo. Take vrvi se brez posebnega dovoljenja trgovinskega ministrstva ne smejo niti podelovati, niti otujiti. Predpisom je zavezan vsakdo, ki ima vrvi agoraj označene vrste v posesti ali za druge v hrabri. Izpolnjene naznanilnice je treba paziti na to: V razpredelku »Opomba« je navesti za vsako vrvi, ali je v zalogi, ali je rezervna vrvi ali se li nahaja na nerabljениh transportnih napravah (železnih, na vrvi, napravah za spravljavanje rud, napravah za nakladanje itd.), strojih ali čem enakom ali v drugih napravah, ki se ne obratujejo. V poslednjem primeru je navesti vrsto naprave, kakaj in kako dolgo bo najbrže ustavljen obrat. Prestopki se kaznujejo z denarno gobo do 20.000 K ali z zaporom do 6 mesecev. Konečno se opozarja na to, da se morajo predpisane naznanilnice dati v sedanjih poštah razmerah pravočasno nemogoče predložiti samoumevno vsaj po tem kar najhitreje pošlji c. kr. trgovinskemu ministru, ker bi bila opustitev kazniv.

Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske. V času od 18. do 24. t. m. se je rodilo 8 otrok, mrtvorojen je bil 1, umrlo je 28 oseb, med temi 14 domačinov. Za je tlo so umrle 4 osebe, med njimi 1 tujec. Oboleli so: Za tifuzom 1 domačin in 8 vovjakov, za gripo 34 vovjakov in za vrtati 3 domačini.

V počaščenje dr. Krekovega spomina je poslal našemu uredniku hrvaški rodoljub iz Dalmacije, ki noče biti imenovan, 500 kron, z željo, da jih razdeli v dobrotno vrsto. Denar smo izročili našemu upravnstvu ter ga razdelili tako - le: 200 kron predsedniku jugoslovanskega kluba za stroške, ki so zvezani s persekucijami, 100 kron dijaškemu podpornemu društvu »Domovina« za njen dijaški dom, 100 kron slovenskemu pisatelju, ki se nahaja v vojaški službi, 50 kron za Krekove spomenik in 50 kron za »Slovensko Matice«.

Korajžna tatila. Na postaji v Lazah je zasadi služboopravljajoči sprevidni zvucker precej veliko močno žensko, v tre, natlo, ko je iz železniškega voza skušala odnesti vrečo rzi. Ko ji je sprevidni posvetil svojo svetilko v obraz, mu jo je tatila izšla svetilko iz rok, ter zbežala. O storilki ni sledu.

Nesreče na železniških postajah. Na postaji Rakke je bilo ogibalo napadno postavljeno, kar je imelo za posledico, da sta tretila dva železniška voza. Pri tem je za viraču Vavclavu Hoffmannu strlo levo nogo. Na postaji v Dravljah je pa Avguštin Merhar, železniški delavec skočil z vlaka, ko je bil še v teku in si pri padcu zlomil desno nogo.

Za opeklinami umrli. Ivani Vreček, kajzarjevi ženi v Podgori se je vnel doma v kuhinji bencin v posodi na ognjišču, pri tem se je žena po celem životu tako nevarno opekla, da je v bolnišnici umrla.

Mariborska pilnarna zopet posluje. ker se je posrečilo pridobiti precejšnjo množino premoga.

Poroči se jutri v Gradcu c. kr. stotnik v rezervi dr. Albin Kandra z gđ. Marto Sernež iz Gradca. Mlademu paru obilo sreče!

Poroči se poslanca dr. Tresiča - Pavličiča v Zagrebu. Iz Zagreba nam poročajo 27. novembra: Kakor smo že poročali, se vrše v zagrebškem »Proletnem salonu« redno predavanja. Zadnje nedeljo, dne 25. novembra je predaval dr. Tresič o borbi pesnikov za svobodo. Občinstvo je predavatelja sprejelo z burnimi ovacijami; ko je stopil na oder, se je z balkona vsulo nanj cvetlic in zargrmele je po dvorani: Živela jugoslovanska delaracija. Živela jugoslovanska država! Predavatelj je nato pokazal, kako so veliki italijanski, francoski in angleški poeti se borili za svobodo, ter prešel k jugoslovanski literaturi in zlasti slavil slovensko »junaško pesem«, češ, narod, ki ima take pesmi, je vočen. In zavrilo je zopet po dvorani, cvetje je padalo in »Kosovka - devojka« je izročila predavatelju krasen žopek z narodnimi trakovi. Po predavanju so se nelizmerne množice valile

Meščan in kmet zavarujeta posestva in dohodke proti vsem sovražnim uničevalnim nakanam

s tem, da podpisata 7. vojn. posojilo.

po lici, razlegala se je »Lepa naša«. Meji Slovani in »Onamo...« po Zrinjcu. Vmes pa je bilo siliti »Abzug Frankovci, Abzug Švabi, Madžari...« Izvršilo se je nekoliko aretacij. Druga dne so nastali nekaki nemiri in demonstracije pred gotovimi poslopi.

Naslednja je navitek s blagom pred frančiškansko cerkvijo. Dobi se v Spodnji šiški 245. šolska ulica 1. nadstropje pri Tereziji Ovse.

Aprovizacija.

† Meso za uradniške skupine. Mestna aprovizacija ljubljanskega obdobja mesa uradniških skupinam v soboto, dne 1. decembra popoldne v cerkvi sv. Jožefa. Določeni je ta - le red: Prva uradniška skupina od 2. do 1/3. št. 1—200, od 1/3. do 3. št. 201 do konca; druga in tretja uradniška skupina od 3. do 1/4. št. 201 do konca; četrta uradniška skupina od 1/4. do 4. popoldne. — Ena oseba dobi 1/4 kg, 2 osebi 1/2 kg, 3 in 4 osebe 3/4 kg, 5 in 6 oseb 1 k, 7 in 8 oseb 1 1/4 kg, več oseb 1 1/2 kg.

† Meso na rdeče in rumene izkaznice A. Stranke z rdečimi in rumenimi izkaznicami, zaznamovanimi s črko A, prejmejo meso v soboto, dne 1. decembra popoldne v cerkvi sv. Jožefa od 4. do 1/5.

† Oddaja cenejšega mesa na Viču. Stranke z Viča, ki imajo rumene B in C - izkaznice, prejmejo goveje meso v soboto, dne 1. decembra popoldne v mesnici gosp. Arklja na Viču. Določeni je ta - le red: Od 2. do 1/3. stranke z rumenimi izkaznicami B št. 1—100, od 1/3. do 3. št. 101—200, od 3. do 1/4. št. 201 do konca; od 1/4. do 4. stranke z rumenimi izkaznicami C št. 1—100, od 4. do 1/5. št. 101—200, od 1/5. do 5. št. 201—300, od 5. do 1/6. št. 301—400, od 1/6. do 6. št. 401 do konca. — Ena oseba dobi 1/4 kg, 2 osebi 1/2 kg, 3 in 4 osebe 3/4 kg, 5 in 6 oseb 1 k, 7 in 8 oseb 1 1/4 kg, več oseb 1 1/2 kg. — Kilogram stane 2 K.

† Oddaja cenejšega mesa v Mostah. Stranke iz Most, ki imajo rumene izkaznice, zaznamovane s črko B in C, dobje goveje meso v nedeljo, dne 2. decembra popoldne v mesnici gosp. Karla Struklja na Zaloški cesti št. 14. Določeni je ta - le red: Od 7. do 1/8. zjutraj stranke z rumenimi izkaznicami B št. 1—100, od 1/8. do 8. št. 101—200, od 8. do 1/9. št. 201 do konca; od 1/9. do 9. stranke z rumenimi izkaznicami C št. 1—100, od 9. do 1/10. št. 101—200, od 1/10. do 10. št. 201—300, od 10. do 1/11. popoldne št. 301—400, od 1/11. do 11. popoldne št. 401 do konca. — Ena oseba dobi 1/4 kg, 2 osebi 1/2 kg, 3 in 4 osebe 3/4 kg, 5 in 6 oseb 1 k, 7 in 8 oseb 1 1/4 kg, več oseb 1 1/2 kg. — Kilogram stane 2 K.

Razne stvari.

12 vagonov brzojavnih drogov zgor. v Kraljevem Gradcu je zgor. na kolodvoru 12 vagonov brzojavnih drogov.

Trideset milijonov v dobrodelne svrhe. Finski delžni svetnik Kordein, katerega so ruski mornarji ubili, je zapustil v svoji oporoki 30 milijonov finskih mark v dobrodelne svrhe.

Za 7 milijonov papirja v ognju. Iz Stockholma poročajo, da je prišla goreti v soboto velika tovarna za celulozo v Karsnerju. Papirna masa, vredna 7 milijonov kron je v plamenih.

Poskušne samomori praporščaka. Praporščak grof Friderik Gatterburg si je prezel žile na levi roki z britvijo, hotel tako končati svoje življenje. Prenesi so ga v bolnišnico. Baje je storil to radi družinskih sporov.

Šest oseb se je ubilo na Dunaju tokom meseca novembra, ker so skočile s tramvaja, ko je še tekel. Kljub temu skajajo ljudje še vedno s tramvaja; nepopoljšljivo je občinstvo v marsikakem oziru in polno nesreč je vsled svojeglavnosti in brezobzornosti.

Židovski pregovori. Ne človek, ampak njegove sanje grebe v spanju. — Če nimajo perila, ti ni treba plačati perice. — Če bi prašiči imeli rogove, bi svet ne mogel obstati. — Le pri lastni mizi se še lahko nasitiš. — Če je komu namenjeno, da utone, utone, četudi v žlici vode. — Najdaljša pot je pot do šepa. — Ne vošči nove leta zdravniku in grobokopu.

Kako se dela z rekvirirano živino in z drugim blagom. »Straža« poroča: V zadnjem času sta se pripetila na štajerskem dva slučaja, ki sta vzbudila med prebivalstvom veliko nevoljo. Na neki železniški postaji na Srednjem štajerskem je stalo od 31. oktobra do 9. novembra zvečer 16 vagonov, v katerih se je nahajalo 132 glav živine, ne da bi bili vagoni s živino spravili na kraj, kamor je bila namenjena. Za živino se je po nepotrebnem porabila več vovoz krme in živina je tudi pri tem šujšala za najmanj 20 odstotkov. Na kolodvoru v Lipnici se je skozi več tednov nahajalo 15 vagonov rekviriranega sene in sicer na prostem. Dež je bil po krmi tako, da je bila skozi in skozi premočena; več kot dvomljivo je, ali bo imela taka krma, ki je bila podobna bolj gnoju kakor živalski krmi, še kaj redline snovi v sebi. Oblasti neusmiljeno in z vso naglico rekvirirajo pri kmetu živino, krmo in živila. Potem pa mora živina čakati več kot teden dni, kar se je rekviriralo, se pusti na dežju ali pa se naloži na kupe v skladiščih, kjer trpi škodo ali pa postane nerabno. Tako se to, reš postopa s dragocenimi pridelki!

Ubili dragonec na dunajskem vzhodnem kolodvoru. Včeraj je sodišče izreklo sodbo proti poročniku Franu Zerdik, ki je 1. oktobra t. l. na vzhodnem kolodvoru s bajoneto zabodel dragonec Moriza. Nadporočnik Reckžugel je kriv, da je tati dan udaril desetnika Pirerja za tilnik. Ob sodbi se poročnik Zerdik na 4 tedne zapora, nadporočnik Reckžugel na 6 dni domaćega aresta, s stražo pred vratmi. Vojno sodišče je smatralo za dokazano, da so bili dragonce, ki bi se morali odpeljati na bojišče pijani, vsled česar je nadporočnik Reckžugel odredil, da se dragonce odpeljejo z električno na kolodvor, kamur jih je tudi sam spremljal. Ko so izstopili, je bil eden izmed dragoncev še tako pijan, da se je agrudil na tla. Poročnik Zerdik ga je vdiral in podpiral. Nekaj moč, med njimi tudi

desetnik Pirer, je šlo še med maršem v neko gostino. Na kolodvoru desetnik Pirer ni hotel vstopiti. Zato mu je nadporočnik Reckžugel to ukazal. Pirer se je ustavljal, vsled česar je nadporočnik poklical patruljo, ki pa ni nastopila dosti energično. Zato ga je nadporočnik sam prijel na vrat in ga izročil močtvu. S tem v nasprotju stoji izpovedi Pirerja samega, 6 drugih dragoncev in poročnik in straža, ki pravi, da je nadporočnik dragonce udaril. Sodišče smatra kot slovesko umljivo. V slučaju Moriza smatra sodišče, da se je po mnogih težavah posrečilo spraviti dragonce v vagon. Ko so pustili civiliste na kolodvor so dragonce opsovali Deutsches, stre. Poročnik Zerdik je zahteval od dragoncev, da mu obljubijo, da se bodo spodobno obnašali, nakar jih je spustil na peron. Dragonec Moris se je ponasal s tem kar je on izvršil ter zaničevalno govoril o častnikih, kar je moral poročnik Zerdik siliti. Po dolgem obotavljanju ga je poročnik pozval, da naj svoje besede ponovi. Poročnik Zerdik pravi, da ga je Moris pri tej priliki udaril v obraz in da je ravnal samo v obrambo svoje časti, ko ga je zabodel. Druge priče so pač videli, da sta mahala z rokami, nobeden pa ni videl, da bi bil dragonec poročnika udaril. Samo poročnik Müller in še neka priča, sta tudi ta udarec videla. Nasprotno pa je videlo več prič kako je mahal poročnik proti dragonceu. Tem pričam se ni verjelo. Gotovo je, da je poročnik takoj ko je čutil udarec zabodel dragonce. Pač pa je poročnik Zerdik sam izrazil napad. Obema obtoženima se je šlo v dobro, da dosedaj še nista bila kaznovana in da sta bila zaradi vestne svoje službe odlikovana. Zastopnik nadporočnika Reckžuga je vložil ničnostno pritožbo, zastopnik poročnika Zerdika pa si je izgovoril premislek. Vojaki pravnik stotnik - avditor Bauer je v slučaju Zerdik prijavil vzklic in ničnost.

Izpred sodišča.

Vojaka ustreli. Ob poznih večerni uri dne 19. septembra t. l. je hotel Leopold Berdajs, posestnik in gostilničar na Savi zakleniti svojo posebno gostilniško sobo. Čudno se mu je zdelo, da ni tičal ključ v vrati. Stopilvi v sobo, zapazil na svojo grozo pod zofo skritega vojaka, katerega se je silno vstrašil, to pa tem bolj, ker mu je bil znan roparski umor in več drugih zločinov, izvršenih po ubeglih vojaki in vojnih vjezniki. Zbežal je v prvo nadstropje, vzjel svojo s šibrami napolnjeno lovsko puško, ter se vrnil v vežo, kjer je zahteval od vojaka, da pride iz sobe. Po daljšem obotavljanju se je vojak odzval tej zahtevi, nakar mu Berdajs vzel naj počaka, dokler ne pridejo orožniki. Vojak pa je hotel pobegniti skozi središnja vežna vrata. Berdajs je odložil puško in skupno z nekim sprevidnikom, ki mu je prišel na pomoč, sta prišla vojaka. Ta se je otreseel ter pobegnil v temno noč. Berdajs skozi s puško v roki na prag in ustreli s bežečim vovkom, ne da bi ga videl. Nekaj minut potem so našli nadele od hiše na tleh vojaka. Bil je, kakor se je kasneje dognalo, vojaški begunec desetnik Martin Perkovič, ki je valil zdravniški pomoči šes dva dni v vojaški bolnišnici umrl. Berdajs je prišel pred sodišče, ki ga je oprostil, ker je verjelo njegovemu zagovoru, da se vsled velike razburjenosti od trenutka, ko je zagrabil za puško ni več zavedal svoje ga dejanja.

Nevarnega tatu se je posrečilo policiji zasadiati na Viču v osebi nekoga še ved. krat kaznovanega delavca, ki se je spislavl v neko hišo na Toškem čelu podnevi skozi okno in ukradel par podolenke, železen lonec z mastjo, vrečo kaše, pol hleba kruha in 2 kosa prekajenega mesa. Ukradel je tudi v Gor. Gajmejnih ovce, katero je za 100 K prodal, v Dravljah pa koštruna, katerega je na šmarni gori prodal za 60 K. Tudi v št. Vidu je neki fenski odpeljal koštruna in ga gnal proti Domžalom; ko je pa zagledal orožnika, je pustil koštruna in zbežal. V Toškem čelu je tudi izmaknil vrečo moka, katero je skril v šupo one hiše v kateri je izvršil preje navedeno tatvno. Sedaj je pod ključem in bo najbrže da lje časa dal mir tujemu imetju.

Naznanilo.

P. n. gg. naročnikom in hišnim posestnikom se s tem vlijudno naznanja, da sem odsvolila iz svoje dimnikarske obrti dosedanja poslovanja Vavclava Roglja in da bom, kakor do sedaj, tudi naprej izvrševala dimnikarsko obrt svojega preminulega moža v polnem obsegu.

Obenem opozarjam p. n. gg. naročnike in hišne posestnike, da dosedanja poslovanja Vavclava Roglja razširja popolnoma neutemeljeno in nerensnično vest, da bom obrt opustila in da podjem iz Ljubljane, ter si tudi istočasno lasti moja dela, v kar kot okoliški dimnikar ni upravičen, ker nima nobene pravice, sprejema dela v mestu (odredba c. kr. deželne vlade z dne 17. oktobra 1912, št. 27.039). Izdaja se tudi za podružnico A. Rogelj. Podružnica Antona Rogelj v Kolodvorski ulici št. 39 pa sploh ne obstoja ter so samo zvijače, da bi meni škodoval.

Opozarjam p. n. gg. naročnike in hišne posestnike, da se naj ne dajo zapegljaviti po takih zvijačah ter bom proti Vavclavu Roglju kazensko postopala, ako prevzame kako delo v mestu.

MEBLOVANO STANOVANJE

fotoje iz 2 sob eventualno tudi z vporabo kuhinje se odda. Levstikova ul. 2/1. 4067

Sprejme se

mesarski pomočnik in učenec.

KOŠČINA, mesar i. t. 4. Ljubljana
Kolodvorska ulica št. 6. 3998

Išče se STANOVANJE

na takoj tudi meblirano (bistoleže in 3 sob, kuhinja in kopalnica). Pismene ponudbe pod „J 30/4022“ na upr. „Slov. Nar.“

Proda se pod ugodnimi pogoji

lepa pritlična hiša

s velikim vrtom v Ljubljani. Kje pove upravnistvo „Slov. Naroda“. 3961

Temnomodro (kamnara obleka) za 12 — 14 l. dečka zamenjam za

premog ali drva

Naslov pove uprav. „Sloven. Naroda“. 4061

Izdeluje in prodaja

električne kuhalne plošče

za 110 in 220 Volt. od 80 K naprej. Poština prosta. Joh. Semerl električar Hackeng 531 XV. Dunaj. 4063

KUPIM vagon zdravilnih jabolk

proti takojšnjemu plačilu pri prevzemu blaga in prošim nujno posudbo z zadnjo ceno od oddajne postaje na upr. „Sl. Nar.“ pod šifro „Namizna zim-ska jabolka“/4050.

.. Kuharico ..

sprejemam na takoj. Mica Sever, Ljubljana Wolfova ulica št. 12. XL 4059

Kupim vođe ali pa tudi manjše posvetne

z hišo in gospodarskim poslopijem

ki je pripravno za vođe trgovine ob prometni cesti v večjem kraju na Kranjskem ali Spodnje Štajerskem. Cenene ponudbe pod „Trgovina/4983“ na upr. „Slov. Nar.“

SLUGA

se sprejme takoj

v KINO IDEAL.

Licitacija konj

pri razpisovalni konj v Ljubljani (Pferdeverwertungstelle) na 1. decembra t. l. in naprej do zaporne razglasitve ne bodo vrtila.

Trgovinam z razglednicami

razpisujem po novem katalogu novosti, salonske a 10.— 13.— K in 16.— K, kine-umetniške fotografije a 17.— K, gravurkarice a K 8-30, gravurkarice prof. Bukovca K 12.—, alinate slike (imitacije) 24.— K, zastelkarice a 14.— K za 100 serisiranih kosov. Pizovski papir konf. s briljant-arkami 1000 pol a K 75.—. — Zloga pošte razglednic

M. Eisenmenger, Dunaj V., Schönbr.-Strasse 48. 3945

Učenka

se sprejme takoj v trgovino s papirjem in knjižarno.

Natančneje se izve v „Narodni knjižarni“, Prešernova ulica 7.

Kostanjev in brastov les

vsake množine, od 10 cm debe-
losti naprej, kupi se na vrhu ceni

Josip Cizel, na Polzeli, Stajersko. 214

„Umetniška propaganda“
v Ljubljani — Ljubljana št. 5.
Ljubljana poštarna št. 11. 10. 1917.
Ljubljana.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Narodna razglednica.

Sijajno bodočnost

imajo turške srečke in nove srečke avstr. Rdečega križa vsled svoje vedno zvišujoče se denarne vrednosti! Vsaka srečka zadane!

Glavna dobitka znašata čez

2996

1.000.000 kron.

Natančno pojasnilo z igralnim načrtom razpošilja brezplačno:
Srečkovno zastopstvo 1, Ljubljana.

„KINO CENTRAL“

v deželnem gledališču.

Petek 30. nov., sobota 1., nedelja 2. in ponedeljek 3. dec.

Visoka pesem o iznajditelju podvodnikov.

Veliko kinematografsko delo iz življenja iznajditeljev podvodnikov.

Prve predstave vsak dan tudi za mladino.

Predstave v petek, soboto in ponedeljek ob 4., 1/2 6., 7. in 1/2 9., v nedeljo ob 1/2 11., 3., 1/2 5., 6., 1/2 8. in 9. zvečer.

Pozor! Za nedeljske predstave bodo prodajala odlej pri obeh blagajnah od 1/2 11. ure dopoldne dalje.

Najbolj zanimiv in najbolj slov. Ilustrovani tednik se:

i priobčujo vsak teden mnogo zanimivih slik z bojišč in o drugih važnih aktualnih domačih in tujih dogodkih, ter obilo zanimivega čitva: pesmi, povesi, jako zanimiv, lpe detektivski romani, novele, članke iz gospodinjstva, zdravstva, vzgojeslovja, tehnike in sploh vseh strok poljudnega znanstva.

„TEDENSKA SLIKE“ so nepolitičen in nestrankski ilustrovani tednik, ki je posvečen le zabavi in pouku.

„TEDENSKA SLIKE“ bi naj imela naročena vsaka rodbina, vsaka gostilna, kavarna, brivnica, vsako društvo itd. Zahtevajte „TEDENSKA SLIKE“ povsod in pridobivajte naročnikov.

„TEDENSKA SLIKE“ stanejo četrta leta K 3-80 pol leta K 7-50 in celo leto K 15.—. Naročniki dobe kot nagrado slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča in Aškerc ter tudi lepe zanimive knjige. Naročite si „TEDENSKA SLIKE“ takoj!

Pošljite nam svoj naslov in pošljemo Vam 1 številko „TEDENSKA SLIKE“ brezplačno in poštne prosto na ogled.

Upravištvu lista „TEDENSKA SLIKE“
Ljubljana, Francišanska ulica 10/L

BUKOV GOZD

za izdelovanje drv, kakor tudi gotova drva se kupi po visoki ceni, na Kranjskem ne daleč od železniške postaje. — Vzamete se tudi velja njiva v nasen v okolici Ljubljane. — Ponudbe: Ljubljana Poštni predal št. 151. 3505

Zdravnik želodca

je posebnost želodčnega likerja iz zdravilnih rastlin, kateri iz-
borno vpliva proti slabostim v
želodcu ter radi tega v nobeni
družini ne bi smel manjkati.

Zaupno blago!

V pari prano in brezkalno
posteljno perje in puh

priporoča trgovina s posteljnimi perjem in puhom

C. J. HAMANN

Ljubljana, Mestni trg števil. 8

Ustanovljena 1866.

Ustanovljena 1866.

POZOR! Novecena konkurenca prinaša na trg za nizko ceno o nanos ali nič običajno blago. Tega perja se drže bogate ostanki mesa in mesnaga, ki videnje teža ter blaginje pripomore, da se razvije, o hitre in moči.

Povečane slike

do naravne velikosti, kakor tudi
oljnate portrete na platno
izvršuje umetniško po vsaki foto-
grafiji 185

Davorin Rovšek

prvi fotografski in povečevalni zavod
v Ljubljani, Kolodvorska ul. 34 a.

NA IZBIRO pošilja tudi na deželo:

asne 2652

plišče, jopice,
krila, kostume,
nočne halje, po-
rilo, modne pred-
mete, športne kle-
buke in stozanke. Zelo solidna trdnost:

M. Kristofič - Bučar

Ljubljana, Stari trg št. 9. Lestna hiša.

Fine

otroške oblekce

in kratne oprave.

Stefan Carevič

Krista Carevič roj. Stibilj

— poročena —

dne 21. novembra. 4094

Banja Luka

Bosna

Podaljšaj svoje življenje!

Mogoče je podaljšati si življenje, preprečiti bolezni, bolnike ozdraviti, slabotne pokrepčati, nestanovitne trdne in nesrečne vesele storiti.

Kaj tiči za vsako boleznijo?

Oslabenje živčnih moči, potrtost duha, izguba dragih prijateljev in sorodnikov, razočaranje, strah pred boleznijo, nepravilno življenje in drugi vzroki.

Veselo srce

je najboljši zdravnik. Je neka pot, ki te privede do radosti in te poživ z novimi upi, in ta pot je opisana v knjigi, ki jo pošljem vsakomur kdor piše ponj

popolnoma zastoj.

2173

V tej knjižici je pojasnjeno, kako zamore vsakdo v kratkem času, ne da bi bil oviran pri poklicu, moč živčevja in mišičevja nadomestiti, utrujenost, potrtost, raztresenost, oslabelost spomina, nevoljo do dela in druge znake bolezni pa odpraviti. Zahtevajte ta spis, ki vam bo prinesel vesele ure.

Naslov: Ernst Orzech, Berlin S. W., Markgrafstrasse 63, Abt. 456.

Podpisani denarni zavodi sprejemajo prijave na

VII. avstrijsko vojno posojilo

po originalnih pogojih in sicer:

I. 5 1/2 % davka prosto-amortizacijsko državno posojilo po K 92.50

odštevan 1/2 % bonifikacije K — 50
povračene obresti za 1
mesec 46
K — 96

netto K 91.54

II. 5 1/2 % davka proste 1/8. 1926 povračljive državne zakladnice po K 94.50

odštevan 1/2 % bonifikacije netto K 94.—

in dajejo radevolje vsa tozadevna pojasnila.

Podružnica c. kr. priv. avstr. kreditnega
zavoda za trgovino in obrt v Ljubljani.

Ljubljanska kreditna banka.

C. kr. priv. splošna prometna banka
podružnica v Ljubljani.

Češka industrijalna banka
podružnica v Ljubljani.

Jadranska banka
podružnica v Ljubljani.

Ilirska banka.